

กระทู้ถามที่ ๐๐๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑ สิงหาคม ๒๕๓๘

เรื่อง ขอให้สร้างอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่วังแฉม ตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำ ช่วยราษฎรและแก้ปัญหาเศรษฐกิจ กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังต่อไปนี้ ด้วยข้าพเจ้าได้รับการร้องเรียนจากราษฎรกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ การเกษตรและผู้น้ำเพื่อบริโภค จำนวนมากว่าได้รับความเดือดร้อนเพราะขาดแคลนน้ำได้ร้องเรียนต่อนายกรัฐมนตรีมาหลายสมัยแล้ว โดยได้ทำการสำรวจหลายปีแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำการก่อสร้างให้ ซึ่งขณะนี้กำลังเดือดร้อนมาก จำนวนประชากร การเลี้ยงสัตว์ และการใช้น้ำก็เพิ่มมากขึ้น คนที่มีเครื่องสูบน้ำทางการจัดเครื่องสูบน้ำให้อีก คนที่ไม่มีเครื่องสูบน้ำทางการไม่สูบน้ำให้ มีจำนวนมากส่วนใหญ่เป็นคนยากจน หากกรมชลประทาน สร้างอ่างเก็บน้ำก็จะมีน้ำใช้ทั่วถึงกัน จึงขอเรียนถามว่า

๑. การสำรวจออกแบบสร้างอ่างห้วยใหญ่วังแฉมเสร็จแล้วหรือยัง หากยังไม่เสร็จจะขอให้เร่งดำเนินการให้เสร็จโดยเร็วจะได้หรือไม่ประการใด ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใดขอทราบรายละเอียด

๒. หากสำรวจเสร็จแล้วขอให้เร่งดำเนินการประกวดราคาก่อสร้างโดยเร็วจะได้หรือไม่ประการใด ถ้าได้จะได้เมื่อใด และจะใช้งบประมาณตามโครงการนี้เป็นมูลค่าเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

๓. เมื่อสร้างเสร็จจะได้น้ำไว้ใช้เพื่อพื้นที่การเกษตร เลี้ยงสัตว์ประมาณกี่ไร่ และจะกักเก็บน้ำได้ประมาณกี่ล้านลูกบาศก์เมตร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี

พรรคชาติไทย

เดี
ของ
คำถ
และ
อ่าง
ว่ากา
โครง
คำถ
ประ
ธรรม
จึงต่อ
โดยที่
เศรษฐ
งานใน
ในอน
การศึ
โครง
มากก
มากก
อ่างเก็บ
ชลประ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๐๓ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี
เรื่อง ขอให้สร้างอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่วังแฉ่ม ตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์
จังหวัดลพบุรี เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำ ช่วยเหลือราษฎร
และแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ

ข้าพเจ้า นายมนตรี พงษ์พานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถาม ตามที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรีได้รับการร้องเรียนจากรายกรกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์
และการเกษตร ได้รับความเดือดร้อนเพราะขาดแคลนน้ำและตั้งกระทู้ถามเพื่อทราบการก่อสร้าง
อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่วังแฉ่ม ตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี คำถามข้อ ๑,๒ และข้อ ๓
ว่าการสำรวจออกแบบแล้วเสร็จหรือยัง และหากสำรวจเสร็จ ขอให้เร่งดำเนินการประกวดราคาก่อสร้าง
โครงการดังกล่าวโดยเร็ว จะได้หรือไม่ประการใด เมื่อใด ใช้งบประมาณเป็นเงินเท่าไร นั้น

คำตอบ การวางแผนโดยทั่วไปในการพัฒนาแหล่งน้ำ มุ่งที่จะใช้สอยทรัพยากรที่มีอยู่ในลักษณะประสาน
ประโยชน์ต่าง ๆ ให้บังเกิดผลสูงสุดโดยมีความขัดแย้งหรือเสียหายน้อยที่สุด แหล่งน้ำเป็นทรัพยากร
ธรรมชาติที่เกิดขึ้นมาไม่สิ้นสุดและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในด้านต่าง ๆ การวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำ
จึงต้องทำการวิเคราะห์ความต้องการ และหาทางที่จะนำน้ำมาใช้ประโยชน์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
โดยทำการเปรียบเทียบและทดสอบความเหมาะสมของแนวทางเพื่อเลือกที่เป็นไปได้ ทั้งในด้านวิชาการ
เศรษฐกิจ การเงิน สังคม การเมือง และการปกครอง ตลอดจนสถานะแวดล้อม ดังนั้น
งานในการศึกษาวางแผนก่อนข้างจะกว้างขวาง และจะต้องคาดการณ์สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น
ในอนาคตซึ่งมักจะไม่ค่อยแน่นอนนัก กรมชลประทานจึงได้กำหนดประเภทโครงการ และระดับของ
การศึกษาโดยกำหนดประเภทของโครงการไว้ ๔ ประเภท คือ การวางแผนพัฒนากลุ่มน้ำ (ครอบคลุม
โครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับแหล่งน้ำทั้งกลุ่มน้ำ) โครงการขนาดใหญ่เป็นโครงการที่มีความจุอ่างเก็บน้ำ
มากกว่า ๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ผิวอ่างเก็บน้ำมากกว่า ๑๕ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ชลประทาน
มากกว่า ๘๐,๐๐๐ ไร่ ค่าก่อสร้างมากกว่า ๒๐๐ ล้านบาท โครงการขนาดกลาง เป็นโครงการที่มีความจุ
อ่างเก็บน้ำน้อยกว่า ๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ผิวอ่างเก็บน้ำน้อยกว่า ๑๕ ตารางกิโลเมตร พื้นที่
ชลประทานน้อยกว่า ๘๐,๐๐๐ ไร่ ค่าก่อสร้างน้อยกว่า ๒๐๐ ล้านบาท และโครงการขนาดเล็ก

การศึกษาวางแผนพัฒนาลุ่มน้ำแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ การศึกษาในสำนักงานเป็นการศึกษาในหัวข้อย่อย โดยอาศัยข้อมูลเอกสารแผนที่รายงาน การศึกษาเบื้องต้น เป็นการศึกษาเพื่อตรวจสอบความสมดุลย์ของปริมาณน้ำที่มีอยู่กับความต้องการการใช้น้ำ วิเคราะห์สภาพปัญหาแหล่งน้ำและการพัฒนา เสนอแนะเงื่อนไขและขอบข่ายของการศึกษาในรายละเอียด และศึกษาลุ่มน้ำฉบับสมบูรณ์เป็นการศึกษาในรายละเอียดในทุก ๆ สาขาวิชา ที่จะกำหนดแผนหลักของการพัฒนาลุ่มน้ำ และแผนการจัดการลุ่มน้ำ ปัจจุบันกรมชลประทานได้ศึกษาใน ๒ ระดับแรกเองเป็นส่วนใหญ่ สำหรับลุ่มน้ำขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนการศึกษาลุ่มน้ำฉบับสมบูรณ์ ซึ่งเป็นลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ทำการว่าจ้างวิศวกรที่ปรึกษาหรือในรูปการช่วยเหลือจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่

การศึกษาวางแผนโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก แบ่งการศึกษาออกเป็น ๓ ระดับ ตามข้อจำกัดด้านเวลา บุคลากรและงบประมาณ ประกอบด้วยการศึกษาเบื้องต้นเป็นการศึกษาเพื่อตรวจสอบแนวโน้มของความเป็นไปได้ของโครงการทางด้านวิชาการ กำหนดลักษณะเบื้องต้นของโครงการ และกำหนดงานสำรวจและศึกษาที่ควรมีการจัดทำเพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาในรายละเอียดต่อไป การศึกษาวางโครงการเป็นการศึกษาที่มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น กำหนดลักษณะและขอบเขตของโครงการที่จำเป็น ทำการประเมินผลประโยชน์การลงทุนโดยประมาณ และกำหนดงานสำรวจ และศึกษาที่ควรดำเนินการเพื่อศึกษาในรายละเอียดขั้นสุดท้าย การศึกษาความเหมาะสมเป็นการศึกษาที่มีรายละเอียดสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตามหลักวิชาการโดยไม่มีอุปสรรค และข้อจำกัดด้านเวลา บุคลากร และงบประมาณ ซึ่งผลของการศึกษาจะเป็นข้อสรุปความเหมาะสมของโครงการในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปพิจารณาในขบวนการตัดสินใจ ตลอดจนเป็นแนวทางกำหนดเกณฑ์การออกแบบและแผนงานก่อสร้างรวมทั้งนโยบายและแผนการใช้งานสำหรับสาระหรือหัวข้อที่ควรกำหนดในการศึกษาแต่ละระดับนั้น โดยแท้จริงแล้วไม่มีความแตกต่างมากนักระหว่างประเภทโครงการ คือ โครงการขนาดเล็ก โครงการขนาดกลาง และโครงการขนาดใหญ่ แต่จะมีความแตกต่างในด้านความลึก ความละเอียด และปริมาณงานศึกษา ซึ่งจะผันแปรไปตามขนาดและการลงทุนของโครงการ นอกจากนี้โครงการขนาดเล็กและขนาดกลางมักจะมีขอบเขตของโครงการในลักษณะท้องถิ่นและวัตถุประสงค์เดียว ส่วนโครงการขนาดใหญ่มักจะมีอิทธิพลครอบคลุมพื้นที่ขนาดกว้างในลักษณะภูมิภาค และมีแนวโน้มที่จะเป็นโครงการเอนกประสงค์

การวางแผนงานโครงการขนาดกลางถือได้ว่า เป็นการวางแผนในรายละเอียด คือ การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ ทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ วิศวกรรมของโครงการ การพัฒนาทางการเกษตร เศรษฐกิจ การลงทุน สภาพสังคม การปกครอง สภาวะแวดล้อมตลอดจน

ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจัดการที่ได้มาจากการศึกษากลุ่มน้ำ ผลของการศึกษาวางแผนของโครงการจะเป็นข้อมูลสำหรับพิจารณาในขบวนการตัดสินใจว่าสมควรที่จะลงทุนก่อสร้างพัฒนาโครงการหรือไม่ หากสมควรก็จะได้ดำเนินการออกแบบรายละเอียด และทำการก่อสร้างต่อไป หากไม่สมควรอาจต้องมีการปรับแก้ลักษณะโครงการหรือปรับแผนพัฒนาจัดการกลุ่มน้ำใหม่ เมื่อได้จัดทำรายงานวางโครงการแล้วจะเป็นขั้นตอนของการออกแบบโครงการซึ่งจะดำเนินการสำรวจเพื่อการออกแบบ การสำรวจธรณีและปฐพีวิทยา เพื่อคัดเลือกดินวิเคราะห์ด้านคุณภาพดินเพื่อใช้ในการออกแบบจนเสร็จนำไปใช้ในการก่อสร้าง ดังนั้น ขั้นตอนจากการศึกษาเพื่อเปิดโครงการใหม่หรือจากการขอสนับสนุนให้เปิดโครงการจนออกแบบเสร็จพร้อมในการก่อสร้างใช้เวลาอย่างต่อเนื่อง ในกรณีการพิจารณาโครงการดำเนินไปได้ตามแผนงานที่วางไว้ใช้เวลาประมาณ ๓ ปี การก่อสร้างโครงการขนาดกลาง ปัจจุบันกรมชลประทานสามารถดำเนินการได้ปีละประมาณ ๕๐ โครงการ ซึ่งแต่ละโครงการใช้ระยะเวลาก่อสร้างประมาณ ๕ ปี ดังนั้นในปีหนึ่ง ๆ จะสามารถเปิดโครงการใหม่ได้ปีละประมาณ ๑๐ โครงการ รวมเวลาของการพิจารณาโครงการ การศึกษาเพื่อวางโครงการและพิจารณาความเหมาะสม การพิจารณาเปิดโครงการชลประทานขนาดกลาง กรมชลประทานได้แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนการก่อสร้างโครงการชลประทานเป็นคณะกรรมการกำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งน้ำของกรมชลประทานให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดทำแผนงานก่อสร้างและจัดลำดับความสำคัญของโครงการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา สภาพความเหมาะสมและสภาพความพร้อมของโครงการ การจัดหางบประมาณ การจัดหาที่ดินเพื่อการก่อสร้าง การออกแบบก่อสร้าง การก่อสร้างจนสิ้นสุดโครงการเป็นระยะเวลาต่อเนื่อง รวมประมาณ ๘ ปี ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวดำเนินได้เป็นไปตามแผนงานและความพร้อมทั้งในด้านวิศวกรรม บุคลากร และงบประมาณ โครงการชลประทานขนาดกลาง เมื่อเปิดใช้งานแล้วกรมชลประทานโดยโครงการชลประทานจังหวัด จะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบดูแล จัดหางบประมาณในการบริหารงาน การซ่อมแซมบำรุงรักษาตลอดจนการปรับปรุงสิ่งก่อสร้างหากจำเป็น ตลอดจนจัดหาเครื่องจักรเครื่องมือ บุคลากรประจำเพื่อดำเนินการส่งน้ำให้กับพื้นที่เกษตรกรรมตามวัตถุประสงค์ของการก่อสร้างโครงการขนาดกลางนั้น ๆ ต่อไป

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยวังแห่มใหญ่ หรือโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ (คลองวังแห่ม) ตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ เป็นโครงการขนาดกลาง การสำรวจออกแบบก่อสร้าง กรมชลประทานได้จ้างเหมาออกแบบในปีงบประมาณ ๒๕๓๘ - ๒๕๓๙ และจัดแผนงานก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่วังแห่มไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ งบประมาณราคาก่อสร้างทำนบดินและอาคารประกอบ รวมทั้งค่าปรับปรุงฝายวังแห่ม เป็นเงิน

๘๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลาก่อสร้างประมาณ ๒ ปี ส่งน้ำลงลำห้วยเดิมท้ายเขื่อนให้กับฝ่ายวังแซม เพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกทั้งสองฝั่ง ซึ่งมีเนื้อที่ชลประทานรวมทั้งสิ้นประมาณ ๕,๕๐๐ ไร่ มีรายละเอียดดังนี้

พื้นที่รับน้ำของอ่างเก็บน้ำ	๖๗.๘๐ ตารางกิโลเมตร
ความจุอ่างเก็บน้ำต่ำสุด	๑.๕ ล้านลูกบาศก์เมตร
ความจุอ่างเก็บน้ำที่ระดับน้ำเก็บกัก	๑๒.๐ ล้านลูกบาศก์เมตร
ความจุอ่างเก็บน้ำที่ระดับน้ำนองสูงสุด	๑๖.๓ ล้านลูกบาศก์เมตร
ระดับท้องน้ำ	+ ๕๖.๕๐ ม. รทก.
ระดับน้ำต่ำสุด	+ ๖๖.๒๕ ม. รทก.
ระดับน้ำเก็บกัก	+ ๗๓.๑๕ ม. รทก.
ระดับน้ำนองสูงสุด	+ ๗๔.๖๕ ม. รทก.
ระดับสันทำนบ	+ ๗๖.๕๐ ม. รทก.
พื้นที่ผิวอ่างเก็บน้ำที่ระดับต่ำสุด	๓๓๐ ไร่
พื้นที่ผิวอ่างเก็บน้ำที่ระดับน้ำเก็บกัก	๑,๖๗๐ ไร่
พื้นที่ผิวอ่างเก็บน้ำที่ระดับน้ำนองสูงสุด	๑,๕๕๐ ไร่